

Number 1.- Institute of Information Theories and Application FOI ITHEA,- Sofia, Bulgaria. – 2016. – С. 59 – 65.

2. What is mobile learning? [Електронний ресурс] // JISC – Режим доступу до ресурсу: <https://www.jisc.ac.uk/guides/mobile-learning/what-is-mobile-learning>.

3. Saylor M. The Mobile Wave: How Mobile Intelligence Will Change Everything / Michael Saylor. – Perseus Books: Vanguard Press, 2012.– p. 176/

4. M-learning [Електронний ресурс] // Wikipedia.The free online encyclopedia. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://en.wikipedia.org/wiki/M-learning>.

5. Kumar May S. Mobile Learning From The Learner’s Perspective [Електронний ресурс] / Srividya Kumar May // eLearning Industry. – 10. – Режим доступу до ресурсу: <https://elearningindustry.com/mobile-learning-from-the-learners-perspective>.

УДК 378.14

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ПРАКТИКУ УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ

¹Драчук Ю. З., ²Сав’юк Л.О.

¹Луґанський національний університет ім. Т. Шевченка

92700, Старобільськ, Луганська область, пл. Гоголя, 1, tel1_ter@mail.ru

²Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15, novicesuratorslo@gmail.com

Анотація. Авторами розглянуто сучасний стан розвитку проблеми оцінки внутрішньої якості вищої освіти. Запропонований комплексний підхід до створення систем подібного класу на основі визначення інтегральних показників якості.

Abstract. The authors examined modern state of the problem of assessing the internal quality of higher education. The proposed integrated approach to the the creation of systems similar class-based integrated quality indicators.

Вступ. Не викликає сумніву, що сучасний стан розвитку системи вищої освіти (СВО) України переживає важкі часи кризи та реформування в умовах жорсткої боротьби на світовому ринку освітніх послуг. Наша країна намагається наздогнати за рівнем та якістю знань лідерів університетської освіти, як в європейських, так і в заокеанських країнах. Дуже часто можна спостерігати процеси впровадження реформ на основі їх прямого копіювання із закордонного досвіду, або навпаки українські науковці виявляють спроби винайти власні інструменти управління СВО без аналізу і врахування стороннього впровадження, що практично можна прирівняти до повторного винаходу колеса.

В свій час, подібна доля спіткала Болонський процес, який не можливо в українському

варіанті навіть приблизно порівняти із європейським аналогом. Як часто відбувається в нашій країні корисні та своєчасні інновації перетворилися на паперову та законо творчість і не дали ніякого позитивного результату та ефективності для самого головного споживача на ринку знань – студента. Наслідками такого легковажного підходу до управління СВО призвело до того, що міграційні процеси нашої молоді, особливо західних регіонів країни, у пошуках якісної закордонної освіти та отримання дипломів міжнародного зразку, набули катастрофічного масштабу.

Згідно Ст. 32 “Принципи діяльності, основні права та обов’язки вищого навчального закладу” Закону України Про вищу освіту, вищі навчальні заклади (ВНЗ) зобов’язані мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти [1]. При цьому, під якістю освіти, як здобутого результату, мається на увазі рівень здобутих особою знань, умінь, навичок та інших компетентностей, що відображає її компетентність відносно стандартів вищої школи. Якість освітньої діяльності ВНЗ, як процесу, це його рівень організації, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань. В той же час, кожен ВНЗ повинен самостійно розробити власну внутрішню систему якості освіти, яка підлягає оцінці Національним агенством із забезпечення якості освіти, остаточний склад якого був затверджений лише у жовтні 2016 року. Таким чином, українські ВНЗ можуть лише шляхом власних ініціатив, методом проб і помилок проводити експерименти щодо створення методик і інструментальних засобів визначення та забезпечення якості освіти [2].

Внутрішня якість СВО забезпечується шляхом передачі знань від викладачів до студентів, шляхом взаємної комунікації між ними із забезпеченням різноманітних інструментів контролю ефективності методик передачі знань починаючи із традиційних лекційних, лабораторних і практичних занять і закінчуючи інноваційними методиками, такими як віртуальні навчальні простори, системи дистанційного та мобільного навчання. В результаті такої взаємодії формуються фундаментальні знання, що повинні відповідати стандартам вищої освіти та внутрішнім стандартам якості освіти ВНЗ.

Однак, справжня затребуваність та компетентність фахівця може бути перевірена лише практикою його професійної діяльності за запитом суспільства, держави та представників виробництва. На наш погляд, сьогодні є підстави заявляти про те, що СВО повинна випускати якісний продукт для ринку праці, який має динамічний характер та структуру, що змінюється практично щоденно внаслідок інноваційних процесів, в тому числі в області інформаційно-телекомунікаційних технологій (ІКТ). Продукт у вигляді конкурентноспроможного фахівця володіє всіма якостями будь якого інтелектуального продукту, в тому числі і доданою вартістю. Держава, суспільство, виробництво має повне право вимагати у СВО України випуску конкурентоспроможних фахівців світового стандарту, однак для практичної реалізації і отримання вказаних прав зовнішні стейхолдери (держава, суспільство, виробництво) повинні, в першу чергу, приймати активну участь у витратах на випуч конкурентоспроможного фахівця, які ВНЗ повинні цільовим шляхом (під контролем стейхолдерів) витратити на покращення своєї матеріально-технічної бази, підвищення мотивованості професорсько-викладацького складу у інноваційній освітній діяльності і інші

пов'язані із якістю освіти витрати.

На жаль більшість ВНЗ, які намагаються створити системи внутрішньої оцінки якості освіти, практично не знайомі, або не бажають знайомитися, із положеннями квалітології освіти, яка зросла на платформі такого наукового напрямку як загальна квалітологія. Згідно [2] квалітологія освіти це наука, яка специфікує понятійний апарат квалітології у застосування до сфери освіти. У відповідності до принципу триединства квалітологія освіти складається із трьох частин:

- теорії якості освіти;
- кваліметрії;
- теорії управління якістю освіти.

Кваліметрія – наука про вимірювання та оцінку якості будь-яких об'єктів та процесів у сфері людської діяльності.

З наведеного стає зрозумілим, що систему управління внутрішньою якістю ВНЗ на можливо підняти набором різнорідних документів та положень, особливо у час бурхливого розвитку ІКТ. Така система повинна бути комп'ютеризованою, веб-орієнтованою та розробленою на основі кваліметричних моделей квалітології освіти.

Найкращим прикладом такої системи є проект “Електронна атестація педагогічних працівників” на Дніпропетровщині, який є діючим, а експерименти в рамках проекту продовжені на період 2017-2018 рр [3]. На рис. 1 наведені основні функціональні складові даної системи.

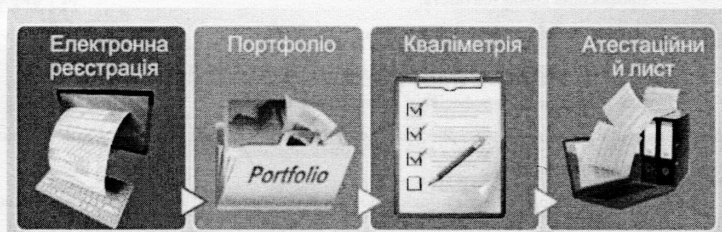

Рис. 1 – Структура системи електронного атестування працівників шкіл

Електронну атестацію мають у добровільному порядку пройти працівники шкіл 1-2 категорії, а в обов'язковому порядку працівники вищої категорії. Після електронної реєстрації в системі працівник повинен завантажити власний портфоліо, створений за допомогою інструментів інформаційної технології Веб 2.0. Кваліметрія певних категорій працівників, таких як вчитель, бібліотекар, педагог-організатор, директор школи, помічник з виховної роботи та ін. заснована на затверджених 30 показниках якості, які поєднані у 5-6 комплексних параметрів, самооцінки атестованого та оцінки експертів на підставі наданого портфоліо. Результатом атестації є формування атестаційного листа за певною формою.

На сьогодні відомими наступні ключові групи показників внутрішньої якості ВНЗ в структурі

СВО:

- якість професорсько-викладацького складу ВНЗ;
- стан матеріально-технічної бази;
- мотивація професорсько-викладацького складу;
- якість навчальних програм;
- якість студентів;
- якість інфраструктури освітнього закладу;
- якість знань;
- інноваційна активність керівництва;
- впровадження інновацій в освітню діяльність;
- затребуваність та конкурентоспроможність випускників на ринку праці;
- професійні досягнення випускників.

Зрозуміло, що розробка кваліметричних засобів оцінки внутрішньої якості СВО є складною багатовекторною задачею. Але у центрі проблеми підвищення якості СВО знаходяться характеристики професорсько-викладацького складу ВНЗ, які по аналогії із показниками якості роботи вчителя у системі електронного тестування повинні включати наступні інтегральні показники:

- професійно-педагогічні знання;
- професійна компетентність;
- інноваційний потенціал викладача;
- особистий внесок у розбудову регіонального освітнього простору;
- результативність професійної діяльності.

В даному випадку інтегральний показник повинен включати часткові показники якості, зміст яких може бути різним для різних ВНЗ.

Однакової думки щодо переліку показників якості студентів ВНЗ поки ще не сформовано але можна погодитися з авторами роботи [4], які до таких показників віднесли наступні:

- знання, отримані за профільними дисциплінами;
- знання у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій;
- володіння іноземною мовою;
- бажання навчатися та самонавчатися;
- інтелект;
- духовність;
- обдарованість;
- пам'ять;
- дисциплінованість;
- наполегливість та робото здатність;
- спостережливість;

- планування майбутньої кар'єри.

Можна зробити висновок, що проектування і впровадження у практику ВНЗ систем оцінки внутрішньої якості освіти є важливим завданням, яке не вирішується простими і тривіальними методами. Структура та інформаційно-функціональні складові такої системи повинні стати результатом глибоких досліджень, порівняльного аналізу практичної значимості та ефективності існуючих систем та пілотної апробації українськими ВНЗ.

Використані літературні джерела:

1. Закон України про вищу освіту [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page3>.
2. Субетто А. И. Квалиметрия : малая энциклопедия / Субетто А. И. – СПб.: ИПЦ СЗИУ - фил. РАНХиГС, 2015. – 244 с.
3. Науково-педагогічний проект “Електронна атестація педагогічних працівників” [Електронний ресурс] . – Режим доступу до ресурса: <http://dnepredu.com/uk/site/elektronnii-modul-atestat.html>.
4. Ильенкова С.Д. Показатели качества образования [Електронний ресурс] / С.Д. Ильенкова – Режим доступу до ресурса: <http://www.elitarium.ru/kachestvo-obrazovaniya-pokazatel-vypusknik-gynok-rabota-sistema-znanie-prepodavatel-obuchayushchij-sya-uchebnaya-programma>.

УДК 378.147

СУЧАСНІ МЕТОДИ, АЛГОРИТМИ ТА АПАРАТНО-ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА

Заміховський Л.М., Сав'юк Л.О.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
76018, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15, leozam@ukr.net, novicecuratorslo@gmail.com*

Анотація. В тезах доповіді обґрунтовано загальні підходи до створення віртуальних навчальних просторів підготовки студентів технічних спеціальностей. Авторами доведено, що інформаційно – функціональна структура подібних навчальних систем повинна включати особливі інструменти, такі як віртуальні лабораторні практикуми, автоматизовані лабораторні практикуми із віддаленим доступом, інтерактивні навчальні посібники та системи дистанційної діагностики рівня знань.

Abstract. In the theses of reports substantiated general approaches to creating virtual learning spaces training of students technical specialties. The authors proved that information - functional structure similar training systems should include specific tools such as virtual laboratory practical, automated